

SAMMANSTÄLLNING DIALOGER UNDER SAMVERKANSKONFERENSEN "STARKARE ÄN FÖRR", 18:E NOVEMBER 2021

2021 års samverkanskonferens innehöll två dialoger om den Halländska Överenskommelsens (HÖK) fortsatta arbete. Dialogerna kan givetvis inte göras rättvisa genom anteckningar och stödord, men ger en fingervisning kring vilka aspekter och inriktningar samtalen tog. Dialogernas anteckningar tas om hand av arbetsgruppen och ligger till grund för verksamhetsplaneringen och i det vidare arbetet att initiera, stötta och följa processer som arbetsgruppen ansvarar för.

PSYKISK HÄLSA

Den första dialogen rörde Överenskommelsens arbete kring psykisk hälsa. Det är ett ämne som HÖK har arbetat med i flera år. Det har förts dialoger med HÖKs parter, samtal om behov har först med psykiatrin, kartläggningar om modeller, goda exempel och metoder har tagits fram och idéburnas roll/potential att arbeta förebyggande har lyfts. Arbetsgruppen upplever att ämnet har belysts och ställer frågan till konferensen om arbetet med psykisk hälsa ska avslutas eller växlas upp genom att arbeta fram en Halländsk modell för strukturerad samverkan inom psykisk hälsa.

Frågorna som ställdes under dialogen om strukturerad samverkan på ämnet psykisk hälsa:

"Vilka för-/nackdelar finns med strukturerad samverkan?
Finns det ett intresse för att jobba vidare med en strukturerad samverkan? Är det här något den Halländska Överenskommelsen ska jobba vidare med?
Vilka roller behöver i så fall vara med?
Om inte – varför då?"

Från det insamlade materialet syns att det finns en generell positiv inställning till att ta fram en modell. Flera grupper trycker på att det finns ett behov av att göra verkstad och utveckla ett mer djupgående arbete som utgår från de olika parternas styrkor. Det finns flera exempel och strukturer att inspireras av.

Bland de som angivit vilka för- och nackdelar som finns med strukturerad samverkan är fördelarna mångfald fler. Bland annat lyfts möjligheten att fånga upp fler personer med behov av stöd in genom att föreningslivet i Halland är utbrett, mångfacetterat och har kompetens att skapa meningsfullhet. En strukturerad samverkan motverkar

dessutom att flera springer på samma boll och gör lyckade exempel synligare. De nackdelar som lyfts fram handlar om små och stora aktörers möjlighet att delta och att ett system riskerar att förhindra flexibilitet – både i arbetssätt och i vilka aktörer som deltar.

De flesta grupperna ägnade mycket tid åt att diskutera strategi. Föreningarnas möjligheter att arbeta med psykisk hälsa lyfts inte fram som ett bekymmer, däremot efterfrågas stöd för ett starkt ideellt ledarskap, kunskap och hur föreningar ska hitta sätt att omsätta information och kunskap i hela sin organisation. Vidare efterfrågades en tydligt avgränsad målgrupp och ett sätt att komma igång är att börja i liten skala för att sedan växla upp. I några grupper understryks behovet av långsiktighet för att förhindra att insatserna blir tomteblöss eller rinner ut i sanden efter en eventuell projektids slut.

(Råmaterialet hittar du sist i dokumentet.)

FRAMTIDSFOKUS

Den halländska överenskommelsens arbetsgrupp arbetar efter en handlingsplan. I den finns regelbundna avstämningar där alla får möjlighet att lyfta förslag på kommande fokusområden och aktiviteter. I år var det dags för den första avstämningen.

Frågorna som grupperna fick diskutera:

"Vad vill ni se att Överenskommelsen jobbar vidare med under 2022 och 2023?"

Vilka samhällsproblem ser ni som det viktigaste att kraftsamla kring – just nu men också framöver?"

Vilka aktiviteter skulle underlätta samverkan för era organisationer?"

Konferensen hade många förslag till arbetsgruppen att hantera. Gemensamt för dessa områden är att de alla handlar om gemenskap och samhörighet i någon mening. Arbetet med psykisk hälsa lyftes fram flest gånger, tätt följt av utanförskap, ensamhet och föreningsutveckling. Vidare efterfrågas att Överenskommelsen arbetar med sakfrågor så som kvinnors rättigheter, barnkonventionen, segregation och mot våld i nära relationer.

Det finns ett stort stöd för att fortsätta arrangera mötesplatser där olika aktörer kan utbyta erfarenheter och ta del av inspirerande exempel. Några grupper efterfrågar insatser som visar på vägar in i föreningslivet och hur föreningar kan tillgodogöra sig digitaliseringen och hur information kan förankras i hela organisationen. Bland förslagen på informationsinsatser lyftes bland annat GDPR, Agenda 2030 och olika metoder för samverkan fram.

(Råmaterialet hittar du sist i dokumentet.)

"Vilka för-/nackdelar finns med strukturerad samverkan?"

Finns det ett intresse för att jobba vidare med en strukturerad samverkan? Är det här något den Halländska Överenskommelsen ska jobba vidare med?

Vilka roller behöver i så fall vara med?

Om inte – varför då?"

- JA till strukturerad samverkan! Verkstad behövs.
- Inför lots! – i olika spår
- Definiera målgrupp – smalna av. Var kan vi lyckas? Börja smått och skala upp. t.ex. grupper i sårbarhet för att bli ensamma → nypensionärer?
- Vilka är det som inte är engagerade i våra föreningar? Kan vi se mönster hos målgruppen?
- Stärk det ideella ledarskapet
- Fördelar med strukturerad samverkan:
Bra, så att vi inte springer på samma bollar.
Om det är definierat vad vi ska samverka kring.
- Idé: myndigheter, skola, sjukvård kan ge samlad info om paletten av föreningar med kontaktuppgifter. Kan samarbeta i regionen eller kanske med fördel i en kommun eller lokalt på en ort.
- Fördelar med strukturerad samverkan:
Finns bra utbredning i regionen
Utnyttja kompetens i civilsamhället
ger bra struktur för samverkan utan för mycket projektifiering
Synliggör goda exempel
- Nackdelar strukturerad samverkan:
Missgynnar mindre aktörer
Mindre förändringar
- Ja – intresse finns! Även inom andra områden
- Fördelar strukturerad samverkan:
Når fler som har problem.
- Nackdelar strukturerad samverkan:
Svårt att bredda med andra föreningar
- Ger kontinuitet – Långsiktigt ej projekt!
- IOP – stadgan behövs
- Kroka i strukturer som redan finns, t.ex. studieförbund
- Bra exempel på strukturerad samverkan mellan region, kommun, hälso och sjukvård och civilsamhället:
Fysisk aktivitet på recept.
Aktivitet för barn och unga i behov av särskilt stöd.
- Region navet – kommun, civilsamhälle jämbördiga parter

- Exempel på strukturerad samverkan mellan offentlig och idéburen sektor: Fontänhus i Falkenberg (+ 55), samverkan med pensionärsorganisationerna
- Använd studieförbunden för aktiviteter inom föreningarna
- Svårt för föreningarna att få de övergripande frågorna från HÖK att "rinna ner" i den lokala föreningen.
- Utveckla bästa samverkansplatsen, information och kommunikation
- Tips från andra föreningar – vad gör dem för att få större engagemang från medlemmar?
- Öppen samverkan: mötas i ögonhöjd, förstå varandras perspektiv, börja från grunden – lägg den tillsammans och gå bara vidare om det finns samsyn.
- Förslag på möjliga insats-/utvecklingsområden att mötas kring för att främja hälsa:
 - Viktiga aktörer: elevhälsa och ungdomsmottagning
 - Vuxna förebilder – främja hälsa hos barn och unga
 - Vår digitala värld – möjlighet och utmaning
 - Utbilda idrottsledare/föreningsledare att se tecken på ohälsa
- Föreningslivet behöver ta större ansvar – t.ex. funktionshinderorganisationer, BVO, skola, föräldrautbildning

"Vad vill ni se att Överenskommelsen jobbar vidare med under 2022 och 2023?"

Vilka samhällsproblem ser ni som det viktigaste att kraftsamla kring – just nu men också framöver?"

Vilka aktiviteter skulle underlätta samverkan för era organisationer?"

- Stärka det ideella ledarskapet
- Skapa mötesplatser där olika människor och grupper möts för att skapa förståelse, minska rädsla och mötas över gränserna
- Det vi gör nu – träffas över strukturerna och prata → bygga kunskap → se vilka aktiviteter vi kan gå in med var och en och tillsammans.
- Ålderismen
- Utanförskap (förebyggande)
- Jobba med vår värdegrund
- Alla organisationer kanske behöver flytta aktiviteter till nya platser för att möta nya
- Utanförskap → men definiera målgrupp, smalna av
- Samhällsproblem:
Trygghet och respekt
Kvinnors rättigheter
Ensamhet
Våld i nära relationer: Ekonomisk, fysisk och psykisk
- Utmaningar:
Hur engagerar vi unga? (föreningspresentation motsv. jobbmässa, prao)
Psykisk ohälsa
Jobba vidare med att handleda strukturerat samarbete med region och idéburna
- Aktiviteter:
Samlat arbete mot gemensamt syfte
skapa kontaktytor
- Stärk det ideella engagemanget – Minskar? Ersättning? Arvoden?
- Utbilda föreningar i hur man tar tillvara på info
- Hitta former för att rekrytera fler, framförallt yngre
- Uppdatering av digital kommunikation – behov för föreningar
- Stöd till regionala organisationer kan hjälpa till för att öka det regionala engagemanget
- Mer utbildning av GDPR och föreningar
- Demokratifrågor – omsätta i vardagslivet, föreningslivet lär!
- Skapa "huret"! – experimentflusta, metoder, strukturer, IOP
- Långsiktiga satsningar
- Segregering, utanförskap och social utsatthet: arbete, sysselsättning, fritid
- Psykisk hälsa:
Förebygga på bred front

"hitta sin flock"

folk flyttar – rotlöshet

sammanhang, vara behövd – pandemin visade ännu mer

Social isolering

En del av ett sammanhang – skapa sammanhang för människor – för vår tid!

- Ofrivillig ensamhet – ett stort och kanske dolt problem
- Vad andra föreningar gör – dela med sig av aktiviteter
- Psykisk hälsa – kanske hitta ett annat ord eller bryta ner det i olika områden, t.ex. gemenskap, rörelseglädje
- Efter pandemin – otydliga uppgifter, tydlig uppgift → katastrof att bli efterfrågad
- De nyhitkommna litar mer på civilsamhället
- Utbildning
- Mötas för att gemensamt identifiera möjliga behov/målgrupper/insatsområden att utveckla mer konkreta aktiviteter
- Matchmaking
- Agenda 2030 – hållbarhetsintegrering → göra begriplig och handfast
- Samhällsproblem:
 - Psykisk hälsa
 - demokrati och tillit – öka valdeltagandet där det är lågt
- Barnkonventionen (mänskliga rättigheter)
- Meningsfull fritid som positiv motkraft mot kriminalitet/våld. Fånga unga tidigt – lyfta från lokal till regional nivå?
- Integration
- Ofrivillig ensamhet
- Utveckla föreningslivet genom samverkan efter pandemin (få igång föreningslivet!)
- Samarbete – samverkan → Möten mellan organisation och civilsamhälle.
- Insyn av den offentliga sektorn
- Har vi verkligen löst frågan om psykisk ohälsa?
- Inget snävt tema utan flera parallella spår och använda bästa samverkansplatsen som en plattform för samverkan
- Olika samverkansparter/konstellationer beroende på tema
- Samverka kring flera konsekvenser av pandemin (se rapport från länsstyrelsen)
- Fokus för metoder för samverkan